Contributed by Marijke Colle
zondag, 03 april 2011 -

Het eerste congres van de Franse Nouveau Parti Anticapitaliste (NPA)* na de oprichting in 2009 is geëindigd zonder dat een meerderheid het eens kon worden over de politieke koers. Geen van de vier stromingen in de partij kon een meerderheid achter zich krijgen.

In de nationale leiding beschikt de grootste stroming met 42 procent van de stemmen slechts over een relatieve meerderheid. De andere stromingen of platformen behaalden respectievelijk 28, 26,4 en 3,7 procent van de stemmen. Een resolutie over ‘onze antwoorden op de crisis’ behaalde wel een tweederde meerderheid. Deze tekst was het resultaat van een samenwerking tussen platform 1 en 3 en landelijke werkgroepen over economie en ecologie. De presidentsverkiezingen van 2012

In Frankrijk domineren de presidentsverkiezingen, die om de vijf jaar plaatsvinden, sterk het politieke gebeuren. Dat heeft Frankrijk te danken aan generaal De Gaulle die in 1958 een groot deel van de macht concentreerde in de handen van de president. De platformen die werden gevormd voor dit NPA-congres concentreerden zich op het probleem van die presidentsverkiezingen: moeten we al dan niet deelnemen met een eigen antikapitalistische kandidaat of moeten we eenheid nastreven met partijen links van de sociaaldemocratie, met name de Parti de Gauche en de Parti Communiste? Het standpunt van de meerderheid is een duidelijk antikapitalistische kandidaat naar voren te schuiven, die zowel onafhankelijkheid ten opzichte van de sociaaldemocratie verdedigt als een spreekbuis is van sociale bewegingen. Wie deze kandidaat zal zijn, zal op een conferentie in juni worden beslist. Dit standpunt haalde niet de absolute meerderheid in het congres. Platform 2 stelt dat verkiezingen een te grote rol spelen in de opbouw en in de activiteiten van de NPA, terwijl juist nu de revoluties in Tunesië en Egypte zouden bewijzen dat strijd op straat veel fundamenteler is. Platform 3 verdedigt daarentegen de noodzaak van het samenkomen van links om de overheersing van de sociaaldemocratie te doorbreken.Het debat over het hoofddoek

Dit debat is het tweede hete hangijzer geworden van het congres. De kandidatuur van Ilham Moussaïd, een studente die een hoofddoek draagt, werd in 2010 door de rechtse pers aangegrepen om de NPA aan te vallen. In die aanval werd ze gevolgd door een groot deel van de verdedigers van het traditioneel Franse republikeinse ideeëngoed dat op het einde van de negentiende eeuw tot stand kwam in de strijd voor een volledige scheiding van Kerk en Staat, de zogenaamde laïcité. De discussie was gepassioneerd en verdeelde alle platformen. Ze werd gevoerd door enerzijds traditionele voorstanders van laïcité en feministische activistes en anderzijds door anti-racistische en anti-islamofobe activistes en voorstanders van Illham’s kandidatuur.

Het congres maakte gelukkig vooruitgang in de discussie over kerk, staat en religie. Er werd met een grote meerderheid beslist dat de partij niet atheïstisch is en dat mensen die gelovig zijn hun plaats

hebben in de partij. Er waren ook grote meerderheden voor moties over de NPA als een feministische partij die de strijd tegen islamofobie steunt. Het punt waarop de verdeeldheid blijft is de betekenis van het dragen van religieuze symbolen als een hoofddoek. Voor de tegenstanders is de hoofddoek in de eerste plaats een religieus symbool van vrouwenonderdrukking en in tegenspraak met een feministisch en democratisch streven. In tegenstelling tot wat de harde tegenstanders wilden, verklaarde het congres echter dat alle leden van de NPA, ongeacht hun kledij, op alle vlakken gelijk zijn. Alle kandidaturen voor verkiezingen moeten, indien gevraagd, goedgekeurd worden door de nationale leiding met een gewone meerderheid.Hoe nu verder?

De nationale leiding, met een relatieve meerderheid voor platform 1, staat voor een moeilijke taak. De hoop die gerezen was bij de oprichting van de NPA heeft zich omgevormd tot een meer realistisch inschatten van de moeilijkheden. De NPA telde in 2009 bijna 10.000 leden en is nu gestabiliseerd op 6.000. De opbouw van de NPA in de volksbuurten, met veel tweede en derde generatie kinderen van immigranten, wordt bemoeilijkt door de sluimerende islamofobie in links en in de NPA.

De discussie op basis van de vier platformen had vele beperkingen: religie, ecologische thema’s, jongeren: hierover bestaan in elk platform verschillende standpunten die niet aan bod kwamen. Organisatorische problemen als de uitbouw van eigen media, hoe nationale campagnes voeren: hierover werd niet gepraat. Het congres is er zelfs niet in geslaagd een meerderheid te vinden voor een gemeenschappelijke verklaring naar buiten toe…

En toch blijft de NPA een van de belangrijkste antikapitalistische organisaties in Europa. Het enthousiasme van het congres voor de revoluties in Tunesië en in Egypte, de inzet van heel de NPA voor de strijd van het Palestijnse volk, de eenheid van de organisatie tijdens het verzet tegen de pensioenplannen van Sarkozy, tonen het werkelijke potentieel van de NPA. Die sterke kanten moet de NPA nu gebruiken om het antikapitalistisch perspectief zowel op straat als in verkiezingscampagnes verder uit te bouwen.

* Het eerste congres van de NPA na haar oprichtingscongres vond plaats op 11, 12 en 13 februari.

Dit artikel verscheen eerder in Grenzeloos, het tijdschrift van de Nederlandse SAP.